Participatieverordening gemeente Beesel 2027
[Participatieverordening gemeente Beesel 2027]

De raad van de gemeente Beesel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 november 2026;

gelet op het bepaalde in artikelen 149 en 150 van de Gemeentewet;

b e s l u i t

1. vast te stellen de verordening: **Participatieverordening** gemeente Beesel 2027;
2. in te trekken de verordening: Verordening inzake de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid worden betrokken, vastgesteld bij besluit van de raad van 20 februari 2006.

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. beleid: gedragslijn, project, programma of plan van de gemeente om een bepaald doel te realiseren;
b. bestuursorgaan: de raad, het college of de burgemeester, ieder voor zover het zijn eigen beleid, taken en bevoegdheden betreft;
c. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beesel;
d. inspraak: de mogelijkheid die een bestuursorgaan inwoners en belanghebbenden biedt om hun mening over beleid te geven als bedoeld in artikel 150, tweede lid, van de Gemeentewet;
e. inwoners: ingezetenen als bedoeld in artikel 2 van de Gemeentewet;
f. inwonersparticipatie: het op initiatief van de gemeente betrekken van inwoners en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid;
g. maatschappelijke partijen: verenigingen, stichtingen, coöperaties, buurtcomités en andere organisaties die tot doel hebben een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving binnen de gemeente Beesel. Hierbij moet het gaan om rechtspersonen die statutair binnen de gemeente zijn gevestigd of in hoofdzaak binnen de gemeente hun activiteiten verrichten;
h. raad: de raad van de gemeente Beesel;
i. uitdaagrecht: het recht van inwoners en maatschappelijke partijen om te verzoeken de feitelijke uitvoering van een gemeentelijke taak over te nemen als bedoeld in artikel 150, derde lid, van de Gemeentewet.

Artikel 2. Reikwijdte

1. Elk bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen beleid of inwonersparticipatie plaatsvindt en ten aanzien van zijn eigen taken of een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht wordt toegewezen.
2. Inwonersparticipatie vindt altijd plaats als de wet daartoe verplicht.
3. Tenzij de wet daartoe verplicht, vindt geen inwonersparticipatie of toepassing van het uitdaagrecht plaats als:
   a. het gaat om een lopend uitvoerings- of evaluatietraject of om een ondergeschikte herziening van die trajecten of van het beleid;
   b. inwonersparticipatie of toepassing van het uitdaagrecht bij of krachtens wettelijk voorschrift is uitgesloten;
   c. sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
   d. het gaat om de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening of de belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet;

e. de uitkomst van de inwonersparticipatie of de toepassing van het uitdaagrecht vanwege de spoedeisendheid niet kan worden afgewacht;
f. de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor kwetsbare groepen in de samenleving zwaarder moet wegen;
g. het gaat om interne of organisatorische aangelegenheden van de gemeente.

Artikel 3. Verhouding tot andere regelingen
Deze verordening is niet van toepassing voor zover bij of krachtens de wet, in een andere verordening van de gemeente of in het door de raad vastgestelde participatiebeleid voor de Omgevingswet is geregeld hoe inwoners en belanghebbenden bij beleid worden betrokken.

Hoofdstuk 2. Inwonersparticipatie

Artikel 4. Participatiepaspoort
1. Als een bestuursorgaan besluit dat inwonersparticipatie plaatsvindt, legt het vooraf in een participatiepaspoort vast, met inachtneming van het door de raad vastgestelde participatiebeleid voor zover dat er is:
   a. op welk beleid de inwonersparticipatie betrekking heeft;
   b. wat het doel van de inwonersparticipatie is en welke vorm wordt gekozen: informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren of meebeslissen;
   c. welke ruimte er is om het beleid te beïnvloeden en welke onderdelen vaststaan;
   d. wie worden betrokken en op welke manier;
   e. welk bestuursorgaan uiteindelijk over het beleid beslist;
   f. wat de planning is, wanneer en hoe de deelnemers worden teruggekoppeld en hoe de uitkomsten bij de besluitvorming worden betrokken.
2. Het participatiepaspoort is vormvrij en kan onderdeel zijn van een voorstel, projectplan of ander document.
3. Het bestuursorgaan maakt het participatiepaspoort zo vroeg mogelijk openbaar.
4. Als het college de besluitvorming over beleid van de raad voorbereidt, stelt het college het participatiepaspoort op en informeert het de raad vooraf over de inhoud. De raad kan daarbij kaders stellen of randvoorwaarden meegeven.

Artikel 5. Inspraak
Als een bestuursorgaan in het kader van de inwonersparticipatie voor inspraak kiest of als inspraak wettelijk verplicht is, is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, tenzij het bestuursorgaan een andere procedure vaststelt.

Artikel 6. Eindverslag
1. Na afloop van de inwonersparticipatie stelt het bestuursorgaan een eindverslag op.
2. Het eindverslag bevat in elk geval:
   a. een beschrijving van het proces dat is gevolgd;
   b. de uitkomsten van het proces en een weergave van wat naar voren is gebracht;
   c. een gemotiveerde reactie daarop, waarbij is aangegeven of, hoe en waarom het beleid is aangepast.
3. Het eindverslag is vormvrij en kan onderdeel zijn van een voorstel of ander document. Het bestuursorgaan maakt het eindverslag openbaar en brengt het onder de aandacht van de deelnemers.
4. Als het college op grond van artikel 4, vierde lid, het participatiepaspoort heeft opgesteld, stelt het college ook het eindverslag op en informeert het de raad over de inhoud.
5. Als na de inwonersparticipatie over het beleid wordt besloten, maakt het bestuursorgaan het eindverslag openbaar voordat dat besluit wordt genomen.

Artikel 7. Ondersteuning
1. Het college biedt waar nodig ondersteuning aan inwoners en maatschappelijke partijen die deelnemen aan inwonersparticipatie of een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht willen indienen, passend bij de aard van het traject of het verzoek.
2. Het college besteedt daarbij in het bijzonder aandacht aan inwoners voor wie deelname minder vanzelfsprekend is.

Hoofdstuk 3. Uitdaagrecht

Artikel 8. Verzoek om toepassing van het uitdaagrecht

1. Inwoners en maatschappelijke partijen kunnen bij het college een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht indienen.
2. Het verzoek bevat in elk geval:
   a. een omschrijving van de taak waarvan de indiener de feitelijke uitvoering wil overnemen;
   b. de reden van het verzoek en het resultaat dat de indiener beoogt;
   c. de maatschappelijke meerwaarde ten opzichte van de bestaande uitvoering;
   d. de betrokkenheid, kennis en ervaring van de indiener met de taak;
   e. de wijze waarop de indiener duurzaam is georganiseerd, waaronder de rechtsvorm en wie de indiener vertegenwoordigt;
   f. een begroting van de kosten en middelen die aan de uitvoering van de taak verbonden zijn;
   g. de wijze waarop de indiener de kwaliteit, de continuïteit en de veiligheid van de uitvoering waarborgt;
   h. het draagvlak onder de inwoners en gebruikers voor wie de uitvoering van de taak gevolgen heeft.
3. Het college stelt voor het verzoek een formulier vast.
4. Het college kan aanvullende informatie opvragen en stelt de indiener in de gelegenheid een onvolledig verzoek binnen een door het college gestelde termijn aan te vullen. Wordt het verzoek niet binnen die termijn aangevuld, dan kan het college besluiten het verzoek niet te behandelen.

Artikel 9. Beoordeling van het verzoek

1. Het college zendt het verzoek door aan het bestuursorgaan dat bevoegd is om op het verzoek te reageren en informeert de indiener hierover.
2. Als de raad op het verzoek moet reageren, bereidt het college de reactie voor.
3. Toepassing van het uitdaagrecht is niet mogelijk als:
   a. het gaat om het nemen van besluiten of het uitoefenen van andere publiekrechtelijke bevoegdheden, waaronder vergunningverlening, toezicht en handhaving en het ontwerpen en vaststellen van regelgeving;
   b. het gaat om taken op het gebied van openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing;
   c. bij de uitvoering persoonsgegevens of andere vertrouwelijke gegevens van inwoners worden verwerkt en de bescherming daarvan niet voldoende is gewaarborgd;
   d. de taak wordt uitgevoerd in het kader van een gemeenschappelijke regeling of andere regionale samenwerking;
   e. de taak op grond van een lopende overeenkomst is opgedragen aan een derde, tenzij wijziging of beëindiging van die overeenkomst rechtmatig mogelijk is, niet in strijd is met inkoop- en aanbestedingsregels en niet leidt tot extra kosten voor de gemeente;
   f. de geraamde totale waarde van de taak gelijk is aan of hoger is dan de Europese drempelwaarde als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012;
   g. uitvoering van de taak door de indiener niet mogelijk is binnen de geldende wet- en regelgeving.
4. Onverminderd artikel 2, derde lid, wijst het bestuursorgaan een verzoek af als:
   a. een van de in het derde lid genoemde gevallen zich voordoet of de aard van de taak zich tegen toepassing van het uitdaagrecht verzet;
   b. toewijzing in strijd is met de wet of met door de gemeente vastgesteld beleid;
   c. het bestuursorgaan van oordeel is dat de taak niet ten minste gelijkwaardig wordt uitgevoerd;
   d. de kwaliteit, de continuïteit of de veiligheid van de uitvoering onvoldoende is gewaarborgd;
   e. de indiener niet duurzaam is georganiseerd of de uitvoering afhankelijk is van incidentele inzet van vrijwilligers;
   f. individuele of commerciële belangen bij het verzoek zwaarder wegen dan het algemeen belang;
   g. het verzoek ook na aanvulling niet voldoet aan artikel 8, tweede lid.
5. Het bestuursorgaan kan een verzoek afwijzen als:
   a. de kosten voor de gemeente hoger zijn dan bij de bestaande uitvoering en de maatschappelijke meerwaarde dat naar het oordeel van het bestuursorgaan niet rechtvaardigt;
   b. het verzoek naar het oordeel van het bestuursorgaan financieel, juridisch of praktisch niet haalbaar is;
   c. het verzoek naar het oordeel van het bestuursorgaan niet opweegt tegen het belang dat de gemeente de betreffende taak zelf uitvoert of regulier inkoopt dan wel aanbesteedt.
6. Heeft toewijzing financiële gevolgen die niet binnen de begroting passen en is het college bevoegd, dan besluit het college niet dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

7. Het bestuursorgaan beslist binnen twaalf weken na ontvangst van het volledige verzoek. Het bestuursorgaan kan deze termijn eenmaal met ten hoogste zes weken verdagen. Met instemming van indiener kan het bestuursorgaan een andere termijn aanhouden.
8. Het bestuursorgaan deelt de reactie schriftelijk en gemotiveerd mee aan de indiener en maakt de reactie openbaar.

Artikel 10. Uitvoering van de taak

1. Als het bestuursorgaan het verzoek toewijst, worden de afspraken vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente en de indiener. De overeenkomst regelt in elk geval:
   a. de taak, het resultaat, de kwaliteitseisen en de looptijd;
   b. het budget, de wijze van financiering en de verantwoording daarover;
   c. de aansprakelijkheid en de verzekering van de risico's;
   d. het contact met de gemeente tijdens de uitvoering en de tussentijdse evaluatie;
   e. de gevolgen van het niet nakomen van de afspraken, de tussentijdse beëindiging en de wijze waarop de taak dan terugkeert naar de gemeente.
2. In de overeenkomst kunnen daarnaast afspraken gemaakt worden over een eventuele pilotperiode en evaluatiemomenten.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 11. Nadere regels

Het college kan nadere regels stellen over de uitvoering van deze verordening.

Artikel 12. Hardheidsclausule

Het bestuursorgaan kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze verordening. Het bestuursorgaan onderbouwt waarom het afwijkt.

Artikel 13. Evaluatie

Het college zendt binnen twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening aan de raad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening in de praktijk.

Artikel 14. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

1. De Inspraakverordening, vastgesteld door de raad op 20 februari 2006, wordt ingetrokken.
2. De Inspraakverordening blijft van toepassing op beleid waarvoor ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening al een inspraakprocedure op grond van die verordening was gestart.

Artikel 15. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2027.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Participatieverordening gemeente Beesel 2027.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Beesel in de openbare vergadering van 14 december 2026.

{{esl:Signer1:capture:size(200,50)}} {{esl:Signer2:capture:size(200,50)}}

griffier,
N.H.P. Vintcent MA

voorzitter,
M.F.W. Derks